

לבריאות והצלחת

שמואל בן זכריה וקלרה אידל. מרים בת יהושע ומרתא

פתחיה בן יאיר וחנה. חגית בת שמואל ומרים

וילדיהם דרור הלל ואשר יש'

עודד בן שמואל ומרים. מעין בת אפרים ואורלי

וילדיהם ידידיה רננה שירה אמונה

רועי בן משה ושרה. תמר בת שמואל ומרים

לרפואת חיים שמואל בן סימה

לעילוי נשמת פרל בת רבקה ע"ה

לעילוי נשמת

אלישבע שולביץ ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

לעילוי נשמת

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

האם הקטרה מפגלת הקטרה

לדעת חריפי דפומבדיתא [=עיפא ואבימי בני רחבא] – אף לדעת [חכמים], האומרים, שאין פיגול בעבודת חצי מתיר, כל זה כגון מקטיר קומץ לאכול את שיירי המנחה למחר, שהקטרת הקומץ הוא חצי מתיר, [והשלמת המתיר היא הקטרת הלבונה], ולא עירב במחשבה את החצי השני כלל, אבל אם בשעת הקטרת הקומץ, חישב להקטיר את הלבונה למחר, מאחר שבעבודה המפגלת עם המחשבה המפגלת יש כאן מתיר שלם, הכל מודים שפיגל את הקרבן.

ולדעת רב חסדא – אף לדעת [רבי מאיר] האומר, שיש פיגול בעבודת חצי מתיר, כל זה כשהמחשבה היא על דבר שהוא חצי מתיר שלו, כהקטרת קומץ שהיא חצי מתיר של שיירי המנחה, ולכן אם הקטיר את הקומץ על מנת לאכול את השיריים למחר, פיגל, אבל כשהיתה המחשבה על דבר שהוא אינו חצי מתיר שלו, כגון שבשעת הקטרת הקומץ חישב להקטיר את הלבונה למחר לא פיגל. [ומכל מקום, אין להביא ראיה לדין זה, ממה ששנינו, שהשוחט את אחד מכבשי עצרת, על מנת לאכול את חבירו למחר, לא פיגל, כי יתכן שהקומץ והלבונה שמתקדשים בכלי אחד, נחשבים כדבר אחד, ולכן מפגלים זה את זה, ואינם כשני כבשים, שאינם נחשבים כאחד].

-

אמר רב המנונא: הא מילתא [=דין זה] אבלי לי [=הטעימני ולימדני] רבי חנינא, ותקילא לי [=ושקולה לי] ככוליה תלמודאי [ככל לימודי]. [כלומר חביבא עלי].

אף לדעת האומרים אין הקטרה מפגלת הקטרה, [רב חסדא], ואין פיגול בחצי מתיר, [חכמים], מכל מקום, המקטיר קומץ על מנת להקטיר את הלבונה למחר, וגם על מנת לאכול השיריים למחר, הרי זה פיגול, כי מאחר שעירב במחשבתו את כל חלקי המנחה, [הקומץ הלבונה והשיריים], אין כאן לא חסרון של חצי מתיר, ולא חסרון של הקטרה מפגלת הקטרה.

סליק פרק הקומץ את המנחה

פרק שלישי הקומץ רבה

המחשב לאכול דבר שדרכו להקטיר

או להקטיר דבר שדרכו לאכול

כבר נתבאר בפרק הקודם שעושה את אחת מעבודות המנחה [או הקרבן], במחשבה שתהא אחת האכילות, [אכילת אדם שהיא השיריים, או אכילת המזבח שהיא הקומץ והלבונה], אחר הזמן, פיגל את המנחה.

ונחלקו חכמים, מה הדין כשחישב שתהא אחת האכילות אחר זמנה, אבל לא כדרכה, כגון שיקטיר למזבח מחר את השיריים הראויים לאכילת אדם, או שיאכל מחר את הקומץ והלבונה הראויים להקטרה למזבח.

לדעת חכמים – המנחה כשרה, ואינה נפסלת כלל כשהיתה מחשבת אכילה שלא כדרכה לאחר הזמן.

לדעת רבי אליעזר [כפי ששמע במשנה ובברייתא] – אמנם מדין תורה אין המנחה מתפגלת כשהיתה מחשבת אכילה שלא כדרכה אחר הזמן, [ולכן האוכלה פטור מכרת], אבל **גזרת חכמים היא, שתיפסל**, כי הדבר דומה למחשבת אכילה כדרכה לאחר הזמן, שבה יש פיגול מהתורה. [ודווקא במחשבה שלא כדרכה גזר רבי אליעזר לפסול מחמת מחשבה כדרכה, אבל מודה הוא, שהמחשב על אכילה כדרכה פחות מכזית, לא פסל את המנחה, ולא גזרו משום מחשבת אכילה כדרכה בכזית].

ולדברי רבי אסי אמר רבי יוחנן, יש תנא [=רבי יהודה] שאמר משמו של רבי אליעזר – שמחשבת אכילה שלא כדרכה, מפגלת את המנחה, כמחשבת אכילה כדרכה, [והאוכל מהמנחה חייב כרת], שכן בכתוב המלמד שקרבן מתפגל נאמר פעמים לשון אכילה, "וְאִם הֶאֱכַל יֶאֱכַל מִבֶּשֶׂר זָבַח שְׁלָמִיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יִרְצֶה הַמִּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יִחָשֵׁב לוֹ פְּגוּל יִהְיֶה וְהִנֵּפֵשׁ הָאֲכָלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָה תִּשָּׂא", ללמד שבשתי מחשבות אכילה אחר זמנם הקרבן מתפגל. (א) אכילת אדם. (ב) אכילת מזבח. ונאמרו שתי המחשבות בלשון אכילה, [ולא נאמרה מחשבת אכילת מזבח בלשון הקטרה], ללמד, שדין שתי המחשבות שווה לגמרי, וכשם שהמחשב על השיריים [שהם אכילת אדם], מחשבת אכילת אדם אחר זמנו, פיגל, כך המחשב עליהם מחשבת אכילת מזבח [=הקטרה] אחר זמנם, פיגל. והוא הדין לעניין מחשב על דברים שהם אכילת מזבח, מחשבת אכילת מזבח אחר הזמן, או מחשבת אכילת אדם אחר הזמן, שפיגל. [ומתוך ששינה הכתוב את לשון האכילה, "הֶאֱכַל יֶאֱכַל", ולא נאמר, "הָאֲכַל הָאֲכַל", או "יֶאֱכַל יֶאֱכַל", למדנו דין נוסף, והוא, שהמחשב על הקטרה בלשון אכילה, או על אכילה בלשון הקטרה, פיגל. א"נ שכשם שפיגול על ידי מחשבת אכילת אדם הוא כשחישב לאכול לפחות כזית אחר הזמן, כי אין אכילה פחות מכזית, כך פיגול על ידי מחשבת אכילת מזבח, הוא כשחישב להקטיר לפחות כזית אחר הזמן. וחכמים, החולקים על רבי אליעזר, אומרים, שאין ללמוד שני דינים מהכתוב "הֶאֱכַל יֶאֱכַל", ולכן אין ללמוד ממנו שהמחשב לאכול דבר שדרכו להקטיר או להקטיר דבר שדרכו לאכול פיגל].

-

וכמחלוקת המבוארת לעיל לעניין מנחות, כן נחלקו חכמים לעניין קרבנות, כשחישב לאכול למחר דבר שראוי למזבח, [כגון לשתות את הדם למחר או לאכול את האימורים למחר], או שחישב להקטיר למחר דבר שראוי לאכילת אדם, [כגון להקטיר את הבשר למחר].

- חכמים מכשירים לגמרי.

- ורבי אליעזר פוסל מדרבנן, אבל אין חיוב כרת על אכילת הבשר.

- ולדעת רבי אסי, רבי יהודה אמר משמו של רבי אליעזר, שהקרבן פיגול וחייבים כרת על אכילתו.

המחשב להניח את הדם למחר

כבר נתבאר, שלדברי הכל, המחשב לזרוק את הדם למחר, פיגל את הקרבן, [=מחשבת אכילת מזבח אחר זמנו].

ונחלקו חכמים, האם גם מחשבה להניח את הדם למחר מפגלת.

< **לדברי רבי אסי** – הכל מודים, שבדין הזה נחלקו חכמים ורבי אליעזר. **לדעת חכמים הקרבן כשר. ולדעת רבי אליעזר הקרבן פסול.**

< **ולדברי רבי זירא** – שלושה חכמים נחלקו מה היא המחלוקת האמורה בדין זה.

- **תנא קמא אמר** בברייתא, **הכל מודים שהקרבן כשר**. [שלא אסרה תורה אלא מחשבת אכילה, ושתיה שהיא בכלל אכילה. ומקצת דמו אטו כל דמו לא גזרינן].

דף י"ח

- **ורבי יהודה אמר** בברייתא, **הכל מודים שהקרבן פסול**. [ואפילו אם חישב להניח מקצת הדם למחר, והטעם לכך, גזרה משום מחשב להניח את כל הדם למחר, שבמחשבה זו, של הנחת כל הדם למחר, לדעתו, הקרבן נפסל מהתורה, כפי שמבואר במסכת זבחים].

- **ורבי אלעזר אמר**, חכמים ורבי אליעזר נחלקו בדין הזה. **לדעת חכמים, הקרבן כשר. ולדעת רבי אליעזר, הקרבן פסול**. [משום גזרה אטו מחשבת הינוח של כל הדם].

© כל הזכויות שמורות י.א.ה.

bekitsur1@gmail.com

[לרכישת ספרי בקיצור באתר אמזון](#)

תרומות יתקבלו בברכה:

עבור הורביץ

בנק פאגי (52) סניף 183 חשבון 654248

ניתן לתרום גם בפיפל